

Goruća pitanja o bezolovnoj sačmi

Bezolovna sačma nije učinkovita?	Nije točno. Danski stručnjaci za lovstvo dokazali su kroz 35 godina istraživanja da su olovna i čelična sačma jednako učinkovite.
Bezolovna sačma je puno skuplja?	U Europi prosječno pakiranje od 25 patrona sa čeličnom sačmom je za 1,45 EUR skuplje u odnosu na olovnu sačmu. Razlika za godišnji budžet prosječnog lovca je minimalna.
Bezolovna sačma uništava puške i uzrokuje ozljede?	Nije točno. U periodu od 33 godine prelaska na bezolovnu sačmu u Danskoj nije zabilježen porast oštećenja pušaka ili ozljeda lovaca zbog neispravnog rada puški. Bezolovna sačma je jednako sigurna kao i olovna.
Bezolovna sačma nije dostupna?	Istina, ali to se može promijeniti. Bezolovna sačma nije dostupna, jer nema potražnje. Uz rast potražnje raste i ponuda. Dakle, prisutnost bezolovne sačme na tržištu ovisi i o vama.
Kazne neće ništa promijeniti?	Iskustva iz drugih država pokazuju da tek izdašne kazne donose promjenu. Nadzor će obavljati sanitarna inspekcija Državnog inspektorata Republike Hrvatske.

Tip sačme	Broj maloprodajnih trgovina/web prodaja	Prosječna cijena za 25 patrona
Čelik	36	€ 11,90
Bakar	3	€ 37,28
Olovo	25	€ 10,45

Izvor: Kanstrup N., Vernon T. (2019). Dostupnost i cijene patrona za sačmarice bez olova na maloprodajnom tržištu u 29 europskih zemalja

KORIŠTENJE I NOŠENJE OLOVNE SAČME U MOČVARNIM PODRUČJIMA I 100 METARA OD NJIH JE STROGO KAŽNJIV PREKRŠAJ

15. veljače 2023. stupila je na snagu Uredba o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH). Uredbom se zabranjuje korištenje olovne sačme u močvarnim područjima i 100 metara od njih te je zabranjeno poduzimanje bilo koje od sljedećih radnji:

1. ispaljivanje sačme koja sadržava olovo u koncentraciji jednakoj ili većoj od 1 posto masenog udjela;
2. nošenje takve sačme tijekom pucanja u močvarnom području ili u okviru pohoda u močvarno područje s namjerom pucanja.

Korištenje i posjedovanje olovne sačme u močvarnim staništima će se strogo kazniti. Zakon o provedbi Uredbe za kršenje zabrane predviđa novčane kazne od 1.327,23 - 1.990,84 EUR (od 10.000 - 15.000 kn) i za počinitelja prekršaja, i za odgovornu osobu u lovištu. Lovoovlaštenik može dobiti novčanu kaznu od 6.636,14 - 13.272,28 EUR (50.000 - 100.000 kuna).

Izvor: Zakon o provedbi Uredbe (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća EZ o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalije.

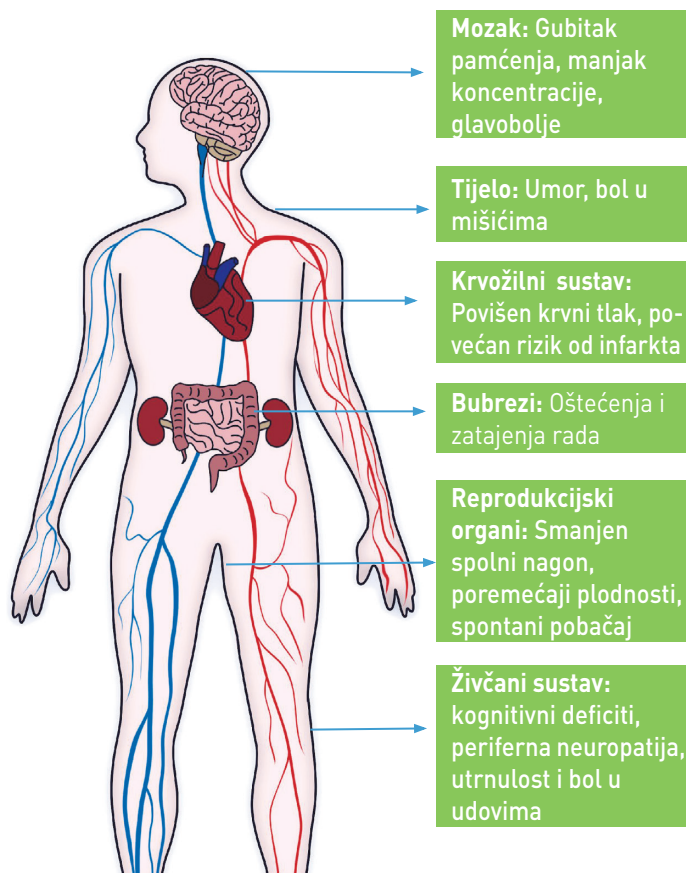
Olovo odlazi u prošlost

Zaštiti prirodu, obitelj i sebe od opasnog neurotoksina

OLOVO JE OTROVNO ZA LJUDE

Uz opasne pesticide, azbest, smog ili živu, olovo je jedan od najopasnijih kemikalija zbog svoje toksičnosti i široke rasprostranjenosti u čovjekovu okolišu. Negativno utječe na gotovo svaki organski sustav. Olovo je tihi ubojica. Simptomi trovanja su nezamjetni, a čak i male količine imaju negativan učinak na zdravlje.

Utjecaj olova na ljudski organizam. Ilustracija: Elena Morozova.
Izvor informacija: cdc.gov

Ne postoji sigurna razina olova u tijelu koja ne bi bila toksična za organizam.

Izravno gutanje ispucane sačme prisutne u okolišu

Kako ptice nemaju zube za žvakanje hrane, zabunom gutaju sačmu umjesto kamenčića koje im inače služi za usitnjavanje hrane. Progutana olovna sačma otapa se u želucu i uzrokuje trovanje.

Olovna sačma u želucu kanadske guske. Foto: USGS.

Intoksikacija olovnim streljivom ustrijeljene divljači. Divljač pogodena olovnim streljivom biva otrovana čak i kad preživi. Olovna sačma ostaje u tijelu nastrijeljene životinje te se olovo postupno otpušta u organizam i uzrokuje otrovanje. Trovanje izaziva smanjene kognitivne sposobnosti zbog čega životinja postaje lakši plijen. 10-40% pernate divljači nosi u sebi sačmu. Ptice grabljivice i strvinari truju se olovom gutanjem sačme i metaka iz strvine ili ostataka divljači. Čak 14% europske populacije orla štekavca i 12% populacije bjeloglavog supa godišnje strada od trovanja olovom.

Sačmom rasutom po tlu nisu ugrožene samo močvarice. Olovna sačma se redovito nalazi u želucima fazana, prepelica, trčki, šljuka...

Milijun močvarica godišnje strada u Europi od trovanja olovom iz sačme. Najugroženije vrste močvarica su: glavata patka, patka njorka i patka lastarka.

Grabljivice i strvinari su životinje u čijim se populacijama akumuliraju otrovi. Kao čistači dolaze do strvina i dijelova divljači koje pojedu zajedno s ostacima streljiva. U istraživanju iz Finske, od 123 analizirane lešine orlova štekavaca, za čak 38 životinja (31%) kao glavni uzrok smrti utvrđeno je trovanje olovom

Olovna municija ugrožava populacije grabljivica. Godišnje od trovanja olovom iz lovačke municije u Europi ugiba 14% populacije orla štekavca, 13% surog orla, 12% bjeloglavog supa i 6% jastreba.

Ilustracije: Mike Langmann (RSPB Images)